

# UDVARHELYI HIRADÓ

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor. fél évre 4 kor. negyed évre 2 korona.  
Egy szám ára 16 fill. — Községek-, körjegyzők- és tanítóknak  
egész évre 6 korona. — Telefonszám: 14.

Felolvasó szerkesztő: **Becsek Aladár.**

Hirdetések a legolcsóbban számíttatnak. Nyilttér sora  
50 fillér. — Megjelen hetenként egyszer, vasárnap  
A hirdetés és nyilttér díja előre fizetendő.  
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fia könyvnyomda

## Egy lépést előre.

Ez a felhívás azokhoz szól, akik tisztában vannak a szövetkezetek céljaival; azokhoz, akik tudják, hogy az emberek tömörülésének mélyebbre ható célja is lehet, mint a fogyasztás szabályozása, az értékesítés szervezése, vagy a kisember hitelviszonyainak javítása.

Nehéz manapság egy csomóba gyűjteni az embereket. Oly világot élünk, amelyben az én a főtényező; kiki a saját céljait szolgálja. Ahány ember, annyi érdek, annyi különböző cél. Szinte tüneményesen mondhatjuk tehát a szövetkezetek munkáját. Sikertől száz és száz embert egy közös eszme szolgálataiba gyűjteni. Igaz ugyan, hogy ez a közös cél olyan, amiért külön-külön úgy is küzd minden ember a világon.

Ámde épp a szövetkezetek igazolják a legfényesebben, hogy az egyesek sokszor meddő küzdelménél mennyivel nagyobb hatása a szervezetek, a tömörítetek munkája.

Kár tehát megállni a félúton. Ha sikerült a hitel, fogyasztási és értékesítési viszonyok szabályozására száz és száz ember lelkébe egy gondolatot lehelni, menjünk egy lépéssel tovább. Vannak a társadalmi életben még más feladatok is, a melyek megvalósítását egy ember meg sem próbálhatja, de többek vállalt munkája célhoz vezethet.

E feladatokat elősorolni talán fölösleges is volna. Jelszavunk: reformálni kell alapjában véve a társadalmat. — Ami tehát e jelszó keretén belül van, az mind feladatát képezheti a szövetkezeteknek.

Természetes hogy előről kell kezdeni. Ma még a szövetkezetek a gyermekkorukat élik: eszközeik kicsinyek; erejük kifejlesztésre vár. Képességüket meghaladó társadalmi reformokba bocsátkozniok döresség volna. De az átalakítás nagy munkáját előkészítheti, meghezdhethi kevés kivétellel talán valamenyi.

Az a kérdés, hogyan? Itt van példának népünknek a szellemiekben való elmaradottsága. A kultúr-nemzetek sorában e tekintetben nagyon is hátravagyunk. Állítson föl egy-egy szövetkezet olvasótermet,

ahol tagjai hasznos és szórakoztató könyvekből gyarapíthatják ismereteiket, vagy pedig tartsanak a szövetkezet összejövetelein oktató s erkölcsnemesítő felolvasásokat.

Ki ne ismerné továbbá azt az emberirtó szörnyeteget, amelynek a neve *pálinka* s amely különösen a szegényebb néposztály köréből szedi áldozatait? Hát ez ellen ne lehetne felvenni a küzdelmet? Dehogy nem. Alakítsanak a szövetkezetek saját keblükben *mértékletességi egyleteket*. Külföldön egész faluk, sőt városok lakossága vette fel a harcot a pusztító rém: a *pálinka* ellen. A szövetkezetek tagjai annyival is könnyebben tehetik ezt, mivel őket máris testvéries egyetértésben találja egy másik cél.

De menjünk tovább. Örökös a panasz, hogy földmivelő népünk el van maradva a gazdálkodás terén. A modern földkultúrának sem módját, sem eszközeit nem ismeri. Ezen a bajon miért ne segíthetnének a szövetkezetek? Szerezzék be közösen a jobb és újabb gazdasági gépeket, a műtrágyát s más oly dolgokat, amiktől a jövedelem fokozását lehet várni.

Honosítsák meg továbbá maguk közt a *házi ipart*, hogy a gazda és háznépe legalább a háza körüli dolgokat elvégezhesse idegen segítség nélkül. Idővel, ha egy faluban kifejlesztették a házi ipart — a szövetkezet vásárra is viheti az így készült portékát s tagjainak állandó téli keresetét biztosíthat.

Amint mondtuk, a magyar szövetkezeti ügy ma még csak serdülő ifjuhoz hasonlít, ámde épp a serdülő ifjunak hivatása az, hogy a komoly reális célok-kon kívül megtanuljon a magasabb erkölcsi célok-ért is lelkesedni s azok érdekében tenni, küzdeni és fáradni is. Hiszszük azért, hogy a most elhangzott szózat nem marad meddő s népünk, amely példátlan buzgósággal s nem csüggedő kitartással sietett és siet ma is a szövetkezetek bástyái mögé: bizonyára rájön arra, hogy a rég óhajtott, jobb és szebb jövőt legkönnyebben e bástyákon belül szerezhethi meg magának.

Tegyünk hát egy lépést előre!

## Vallás és tudomány.

Tagadhatatlan, hogy az emberiség haladásának bámulatos vívmányai a tudomány és különösen a természettudomány és a technika hódító diadalútjához fűződnek; a tudomány általában számtalan és nagy szolgálatot tett az emberi kulturának és a szüntelen való fejlődést írja fel zászlajára. A villamos szikra behatolt a föld belsejének mélységébe, az alvilág szellemeinek mystikus birodalmába; a távolság, mely országokat és világrészeket elválasztott, megszűnt; távol levő ismerőseinkkel beszélgethetünk, az ezer és ezer mértföldnyi távolságban keringő világtestek forgásának törvényeit pontosan ismerjük és bensőbb kapcsot létesítünk jelen és jövő között; hisz hangunkat hallhatják majd utódaink is. A mi lehetetlennek látszott: lehetőséggé vált. A modern idők nagy felfedezései, a világmindenség óriási bővülése térben és időben egyaránt; a modern tudomány egyik győzelmi ténye az erők conservatívja, mely szerint az erő mennyisége, ha egyik alakban eltűnik, ugyanaz, mint a mely megjelenik az azt követőben.

Csoda-e ezek után, hogy a tudomány ily bámulatra ragadó tények alapján gögös felfuvalkodott módjára lenézéssel és megvetéssel kezdett szólni mindarról, a mi nem az ő diadalát kürtöli világgá, hogy az egyeduralmat vindikálta a maga részére; — hogy Istent is letette trónjáról és az emberi ést emelte fel a magas piedestálra?

Csoda-e ezek után, ha egy Lalande nevű tudós arra a kihívó állításra is ragadtatta magát, hogy messzelátóival az egész menyböltöt vizsgálta át, de Istent nem találta. 267

Még a közel multban az u. n. materialisták világnézet nagy jelentőségnek örvendett a természettudományok terén. Magok a természettudomány képviselői világnézetüket materializmusnak nevezték. Szerintök csak az anyag létezik mint való; az anyag természeti és vegyi erői a világmentartó tényezők. Minden létező, test. Az erő hozza az anyagba a mozgást. Erő és anyag minden; rajtuk kívül semmi nincsen.

## Karácsony-este.

Már beesteledett. A beteg fiatal asszony a kályha mellett ült s vékony, sovány kis kezeit melengette. Vastag flanelruha volt rajta s még egy nagy kendőbe is beburkolózott, mégis fázott. A tűz vigan pattogott a kályhában, de ő nem birt fölmelegedni, a hideg rázta egész gyöngye testét, mely olyan bágyadt volt, hogy szinte összeesett a nagy támlásszékekben, alig látszott ki belőle.

Oh, ez a mindennapos láz, mely pontosan megjön, a mint esteledni kezd s végiggyötri a fél éjszakán át. Ez a szuró fájdalom a mellében, mikor köhög. És ez a napról-napra nagyobb elerőtlenedés, hiszen alig bir már járni. Oh, neki hiába mondják, hogy ez semmi, csak közönséges váltóláz, majd elmúlik. Ő érzi, hogy neki vége. Hiába biztatják, hogy hiszen oly keveset köhög. Keveset, keveset, igaz, azelőtt többet köhögött; de mit ér az, mikor egyre fogy?

És a feje, Istenem, a feje olyan kábult, olyan nehéz mindig. S úgy zug. Igen, attól a sok antipyrintól. Attól még betegbb lesz.

Egészen eltompul, elfásul. Már nem tud örülni ennek a mai estének sem. Oh Istenem! még tavaly ilyenkor, mikor meggyújtották a karácsonyfát. . . De most már csak itt ül dideregve, míg férje a másik szobában a nevelőnővel elrakosgat mindent a karácsonyfa alatt s meggyújtja a gyertyácskákat.

A gyerekek távol vannak a lakás másik végén, hogy lármájukkal ne háborgassák a szegény mamácskát s ő itt ül egyedül evvel a zugó fejével,

evvel a törődött testével s úgy érzi, mintha azok a hópolyhek, melyek ott kint hullnak, az ő szívére hullnának s fehér, fagyos leplükkel beborítanák egészen.

A másik szobából vig beszélgetés hangját hallja ki. Férje beszélget a nevelőnővel. Talán nevetgélnek is. Mialatt ő itt kint kinlódik és érzi, mint fojtogatja a halál jeges keze. Mert meg fog halni, meg, meg, hiába mondják, hogy már javul, hogy majd elutaznak Olaszországba s mire kivirágzik az orgona, már egészen jobban lesz. Igen, jobban lesz a föld alatt. Tudja, érzi.

S azok ott bent nevetgélnek. Talán . . . Oh nem, nem. Elek becsületes ember! De hátha mégis? Istenem, csak hallhatná, mit beszélnek! De egy szót sem ért, csak hangokat hall. Egész feje olyan rettenetesen zug, zug. S az ajtó is be van téve.

Miért tették be? Miért nem hagyták nyitva? Még eddig soha gyanu nem ébredt lelkében. Elek olyan jó, olyan becsületes. De hiszen a férfiak becsületével összefér az. Hiszen oly természetes, hogy megunhatta beteg feleségét, a ki csak teher, haszontalan nyűg.

— Talán utál is? Talán borzad tőlem?

Keserűen gondol leaszott karjaira, behorpadt mellére, egész elsorvadtt testére, mely olyan formás volt és most csak csont, bőr.

— Nem, nem szerethet már engem, csak mutatja.

Aztán a nevelőnőre gondol, arra a telt, piros arcú, szép fiatal leányra, a ki mindig olyan jókedvű, mindig olyan mosolygós. És oly kegyetlen mardosó fájdalom nyilal át a beteg asszony szívére, a milyent

még sohasem érzett, ismeretlen, irigy, féltékeny indulat.

Remegve kelt föl a támlásszékből. Hátha meglepné őket? Egy pillanatig küzdött ez ellen a kívánság ellen. Olyan rut dolog ez a gyanakodás. De már nem birt a féltékenységgel, mely fölébredt benne s belevájta körmeit szívébe.

A férj csodálkozva nézte, mikor kinyitott az ajtó s belépett felesége sápadtan, láztól égő szemekkel.

— Csak nincs valami bajod? — kérdezte aggódva.

— Nincs, semmi bajom sinca, — szólt a nő, halvány, vértelen ajkait összeszorítva.

A nevelőnő egy széket tolt közelebb urnájának s nyájas, mosolygó arccal lehajolt, hogy kezét csokoljon.

— Köszönöm, — szólt az uriaszony fagyosan s szinte sértő mozdulattal elkapta kezét.

A leánynak arcza lángba borult. De a férfi kérlelően tekintett rá, mintha azt akarta volna mondani neki a szemével:

— Látja, kérem, beteg, legyen elnéző.

S a leány is visszatekintett rá, mintha ő meg azt akarta volna neki mondani:

— Igen, igen, az ön kedvéért szívesen.

S újra megjelent arcán a mosoly, mely egy pillanatig eltűnt, a vidám, barátságos mosoly.

A beteg asszony leült egy székre, de nem arra, melyet számára odatoltak s dideregve összehuzta magán a nagykendőt.

Biztatón, dédelgetően szólt hozzá a férje:

— Mindjárt készen leszünk, édes.

Még az ember tudatában végbemenő folyamatok: a gondolat, az akarat is anyagi okokra vezendők vissza, nem egyebek azok, mint az agy sejtjeinek működése. — Az egész világ egy komplikált gépezet, a melyet az egymásra ható atomok hoznak mozgásba. — Ezen világnézeten semmiben sem hitt, a mi kutatásainak határain túl emelkedett; szerinte az erkölcs és erkölcsi világrend csak agyrem; a lélek csak üres phantom. Az ember nem Isten teremtménye, hanem csak a természeté, következésképp nem is tartozik Istennek semmivel, hanem csak a természetnek kell adózni.

Ezen tudósokra illenek joggal Goethe eme szavai: „Arról ismerlek meg tudós uram, a mit nem foghatsz, vajmi távol van; a mit nem érzékel, az nincs is meg; a mit nem számítás, az képzelet; a mit nem mérsz, előtted sujtalan; a mi nem cseng, neked haszontalan”.

Ezen veszedelmes eltévelyedése ellen némely tudósoknak, tiltakozik egész lelki világunk és erkölcsi létünk. Az atheizmusnak csak olyan világban volna értelme, a mely romlásba tér, mert nincs meg benne a törvényen alapuló rendszer; de létező világunkban semmi sem bizonyítja a romlást, még csak tendencia sincs arra.

Nem, nem! Ez a világ nem ily gépezet, nem pusztá mechanizmus. A világ élet, mely észlelhető a természet rendjének harmoniájában és törvényszerűségében; érezhető a virág illatában és szinompájában, a fában, a folyóban, az erdő varázsában, a sziklarengetésben.

Mindenütt és mindenben. Az élet a természet tulajdonképeni titka. Ez az élet örökkévaló, ez biztosítja annak örök fennmaradását. És e szerint az Isten, a kitől ezen élet árad, nagyoobbszerűnek tűnik fel, mint feltűnt az antik világ előtt, mert minél fenköltebben gondolkodik az emberi ész, annál nagyobb, és nagyobb kell hogy legyen az Isten is.

Kérdem ezek után, vajjon vallás és tudomány kizárják-e egymást, és mi több: helyettesíthetik-e a tudományok szülte igazságok és vívmányok a vallást, a hitet és az azok forrásaiból fakadó vigaszt és lelki megnyugvást? Feleslegessé teszi-e a tudomány a vallás további fennmaradását?

Határozottan nemmel felelek. A tudomány csak a látható tünemények mibenlétét és összefüggését teszi vizsgálódásai tárgyává, de nem kér, mi van ezen érzéki világunk határain túl. A vallás ellenben, a láthatatlan szellemi világgal foglalkozik, mely a

tudás és a tünemények pozitív birodalmán túl is létezik.

A tudomány előtt az ember mint személyiség, közömbös; az emberi lélek erkölcsi becsét nem tekint; előtte egy sejt physiologiai és biologiai működése fontosabb, mint a lelki élet összessége, annak bensősége és szükségletei.

A vallásnak középpontja ellenben az ember, mint erkölcsi én. Helyesen mondja Vinets: „Egy emberi léleknek az erkölcsi élet közönségébe való feltétele fontosabb esemény, mint egy új világtest esetleges felfedezése!”

A tudomány csupán csak azt kér, mi az oka mindennek; a vallás meg azt a kérdést veti föl: mi célból élünk, mi a rendeltetésünk, mi végből dolgozunk, bízunk és imádkozunk?

A tudomány azt vallja: A mostani világrendszere egy egész göztyömb volt; abból vált ki a nap, a napból a föld, a hold és a csillagok. A föld kiszámíthatatlan időbeli körforgásában elvesztette felületének hőségét, e helyett termő réteg képződött rajta, melyen megjelent a legelső sejt, és ebből a további fejlődés fokaiban származott a szerves életrendszer.

A vallás meg azt tanítja: Isten véghetetlen szeretetében elmondta a világteremtő hatalmas „Legyjen” szót és a chaosból kiformalódott az egész mindenség.

A tudomány szerint a Kosmos uralkodó principiuma a vak törvényszerűség, s csupán anyagi és mechanikai okok mindennek a szülőforrásai; a vallás szerint ellenben az egész universumban mindent csak értelem rendezhet; az őselemek eredeti zürzavarába csak értelem hozhatott összhangot, az égi testek forgását csak értelem szabályozhatja. A vallás vezérlő gondolatot keres, és azt csak Istenben leli föl.

A tudomány világosságot gyűjt az észnek, a vallás békét fakaszt a szívben.

Láthatjuk tehát, hogy vallás és tudomány nem cserélhetők fel egymással; az utóbbi nem pótolhatja az előbbit.

Vallás és tudomány nem ellentétes áramlatok, hanem egymást kiegészítő és egységbe olvadó fogalmakörök kell hogy legyenek.

Mindegyik a maga körében, a maga eszközeivel van hivatva az igazsághoz vezetni, illetve a boldogságot biztosítani e világon. Harcz csak akkor támad közöttük, ha átlépik illetékességeik köreit, ha egymás jogait bitorolják, ha sphaerájukon kívül álló életviszonyokba akarnak jogtalanul beleavatkozni. Harcz keletkezik, ha az éltető szellem hirdetése helyett

külsőségekbe merevedik, és belőle, az isteni lélek kipusztul; harcz támadt, ha nem a szeretetet és evangéliumot prédikálja és igazolja, hanem gyűlöletet szít; és ha nem a türelmesség és béketűrési olajját tartja kezében.

Harcz keletkezik, ha a tudomány diadalmi mámorában csalahatatlannak hiszi magát és azokban a régiókban is uralkodni kíván, a hol az ő fegyverei csődöt mondanak; ha beleavatkozik az emberi lélek intimebb vonatkozásaiba, azokba, a melyekben csak az ima egyedül üdvözít; ha a hívő hitének szárnyait megnyirbálja és az igazságra való törekvést elegendőnek tartja a boldogság kivívásához.

A karácsonyi ünnep és az évforduló egyaránt arra intenek: Szeretet, jöjjön el a Te országod!

Nosz Gusztáv.

## A székelyföldi vasútkról.

A székelyföldi vasút-hálózat kiépítéséről a „Magyarország” idei 299. számában, Bényei Zsigmond úr tollából, egy figyelemreméltó közlemény jelent meg. A nélkül, hogy a közlemény értékét és jelentőségét leszállítani akarnám, mégis kénytelen vagyok annak kiegészítése érdekében egy pár észrevételt tenni.

Kétségtelen, hogy a Mádéfalvától Szászrégenig kiépítendő vasút által az egész erdélyi részekben a körvasútak *stratégiai fontossága*, tekintettel a gyulafehérvári központra, *teljes befejezést nyer*.

Meg kell azonban jegyezni azt, hogy az erdélyi részek, egy keleti nagy hadjárat esetében, délkelet és észak felől, tekintettel a Kárpát hegylánczolat áthághatatlan körvonalaira, maga a természet által stratégiailag annyira védve vannak, hogy a már teljesen felfegyverzett ellenséges külhatalmak *Magyarországot Erdély felől támadni nem fogják*, mert kívülről nagy tömegeket a Kárpátokon át Erdélybe bevezetni, azokat élelmezni és azokkal támadólag fellépni: *aránytalan vér- és pénzáldozatokba kerülne*. Ellenben az Erdélyi részekből a már végrehajtott erdélyi körvasútak vonalain: Borgó-Prundnál, Tölgyesenél, Gyimesnél, Uznál, Ojtoznál, Predeálnál, Verestoronynál és a Szurduki-szorosnál a gyulafehérvári központból a körvasúton *az ellenséget a Duna mellett egész Romániában és Bessarabiában támadni és szaklatni lehet*.

Tehát az erdélyi körvasútkat, *nem annyira védelmi, mint inkább támadó jelentőséggel és fontossággal bírnak*.

Bényei Zsigmond cikkiró ur, szives volt je-

Már csak néhány gyertyácskát kellett meggyújtani a karácsonyfán.

Az ur sietett. A fiatal leány segített neki. S a beteg asszony nézte őket elboruló szemmel s remegve nagy kendője alatt. Milyen friss, milyen üde az a leány. Hogy ragyog a szeme, hogy piroslik az arcza, majd kicsattan az egészségtől. S ott mellette a férfi, az is csupa élet, csupa erő. Hogy nevetnek egymásra! Nem az ajkaikkal, csak a szemeikkel. Ugy látszik, megértik egymást. És itt az ő szemei előtt!

Elek még kezét is nyújtja, hogy a leányt lesegítse a székről, melyre fölállt. De ez csak ürügy, hogy kezet foghassanak itt az ő jelenlétében. Oh, a szemtelenek! Nem is tartózkodnak már. Hiszen ő már nem egyéb, csak egy roskadt beteg a sir szélén. Ezek pedig itt élni akarnak, élni, élni.

Hát nem bírnak várni addig, míg ő behunyja a szemét? Legalább addig? Oh, milyen hitvány ez az egész világ.

Elek azonban még mindig a karácsonyfával foglalkozkodik s nagy meglepődéssel nézegeti. Most már minden rendben van.

— Most már behozhatja a gyerekeket, Vilma kisasszony.

Mikor kiment a nevelőnő, tompa, rekedt hangon megszólalt a beteg asszony:

— Nagyon sokáig tudtatok elkészülni.

A nagy belső fölindulás csaknem elfojtotta a szavát s beesett arcza szinte eltorzult attól a keserű vonástól, mely szája szélén kétoldalt végighúzódott.

Férje megdöbbenve tekintett rá. Ez az arcza, ez a hang oly idegen volt neki, mintha nem ismerne rá a saját feleségére. Ez a gyűlöletes, gyanakodó pillantás a láztól égő sötét szemekből megzavarta.

— Az Istenért, Hilda, mi lett téged?

— Engem? Hát mi lett volna?

De már hallatszott a gyerekek zaja, a kacagás, az örömujongatás, a kérdezősködés:

— Mit hozott a Jézuska?

Két kis szőke baba jelent meg a küszöbön, két

aranyos kis leányka, a kiket a nevelőnő kézenfogva vezetett be s a kik bámeszkodva álltak meg a tündéri látvány előtt. A nagyobbik nyolcz éves lehetett, a kisebb talán hat vagy annyi sem. Mind a kettő rózsás arcza, kék szemü, a várakozástól felhevülve, a nagy örömtől kipirulva, két kis angyal, kiknek tágira nyitott ragyogó szemében a gyermeki szív boldogsága tündöklött.

Látásukra még a beteg asszony elkéseredett lelke is megenyhült. Az ő édes kicsikéi. Az ő drága leánykái. Gyönyörködve nézte őket s örömiük és csodálkozásuk mosolyt csalt halvány ajkára.

Milyen félenken, milyen áhitattal közeledtek a karácsonyfához, s mikor apa szétosztotta köztük az ajándékokat, melyeket a Jézuska hozott, milyen bámuló fölkiáltások hangzottak el kis ajkaikról. A beszélni és járni tudó baba, a kis madár, a melyik énekel, mintha eleven volna, a piczi konyha, a melyen igazán lehet főzni, a baba-szalón azokkal a remek szép butorokkal: oh, ilyen gyönyörű holmit csak a menyországból hozhat a Jézuska.

— Nézzé, kisasszony, nézzé, mit kaptam! — mutogatta dicsekedve nevelőnőjének a nagyobbik leányka.

A kisebbik is belékapaszkodott s hizelkedve simult hozzá:

— Nézzé az enyémet.

— Csókoljatok kezet a mamának, — intette az atyjuk.

Arra félenken odamentek, de egy-két percz múlva már megint a nevelőnőn csüggték, azt ölelgették, annak mutogatták játékaikat.

A beteg asszony irigy, gyűlölködő pillantást vetett a leányra. Hát ez megfosztja már gyermekei szeretetétől is? Mindentől, a mi csak kedves volt neki e világon?

Háborgó lelke úgy hullamzott, hogy érezte, mint feszíti ki beesett mellét. Halantékain lázasan kalapált az üterekben a vér. Már nem fázott, forróság szállt agyába.

Kigyult arczczal, merev szemmel nézte a leányt, aztán férjét, aztán megint a leányt. Nem titkolhatták megzavarodásukat. Nem, nem. És hiába is titkolták volna. Az ő szeme keresztüllát mindenben.

Férje hozzámént és átölelte:

— Nézd édes, neked is hozott valamit a Jézuska.

S pompás brilliantos karpereczet nyújtott át neki.

Az asszony átvette, aztán hidegen letette. Alig vetett rá egy pillantást. Az jutott eszébe, hogy mához egy évre más asszonyt fog ölelgetni Elek s annak a másíknak a karján fog ragyogni ez a karperecz, míg ő a koporsóban féregk étke lesz és nem fog rá emlékezni senki, senki. A gyerekek sem.

Keserű könnyek peregtek alá sovány arczán. A férfi összeránczolta homlokát. A kis leányok ijedten húzódtak összebb, mintha óltalmat keresnének nevelőnőjük szárnyai alatt.

A beteg asszony akkor lihegve emelte föl fejét. Sovány keze kinyult, mintha gyermekeit akarta volna visszarántani. Aztán, igen, aztán kiűzni innen azt a leányt. Még van annyi ereje. Kiűzi, megbélyegzi.

De fuldokló köhögés fojtja el torkát, sokáig tartó kínos köhögés, mely egészen kimeríti erejét s bágyadtan hanyatlík vissza a székre.

Férje aggódva fogta karjai közé.

— Hilda, édes Hilda!

A beteg asszony kinyitotta félig lehunyt szemét. A karácsonyfa czukorkáival, csillogó, aranyos, ezüstös diszeivel, égő gyertyácskáival egyszerre régen elmúlt karácsonyesték képét varázsoltá vissza, mikor nem volt szívében semmi rossz indulat és semmi gyűlölet, csak végtelen szeretet és megbocsátás.

Kezével intett a nevelőnőnek, hogy jöjjön közelebb. Aztán csak annyit mondott neki halkán, bágyadtan, lemondón:

— Szeresse gyermekeimet. Viselje gondjukat, ha már én nem leszek itt.

Vértési Arnold.

lezni, a Héjjasfalva—székelyudvarhelyi helyi érdekű vasutnak is, a Csik és Gyergyó közötti vízvázalástól leendő kiegészítését, és ezáltal a már kész körvasútba való bekapcsolását.

Igen helyesen tette, mert annak kiegészítése, és első rangú vasúti vonallá leendő kiépítése, az összes székelyföldi vasúti vonalak között, kereskedelmi szempontból a legfontosabb. Miért? Azért, mert Oroszországnak Beszárabián keresztül Európa közepébe, és lenne a legerősebb vonala; és mert a Csik és Gyergyó közötti vízvázalástól egész Budapestig a Sikaszó, Nagyküküllő és Marosvölgyen le, egyetlen vízvázalató hegy sincsen, mert a Maglod és Mende környékén levő halmos vidék vízvázalató nagyhegyeknek nem nevezhető; és mert a Csik és Gyergyó közötti vízvázalástól Székelyudvarhely felé kiépítendő kereskedelmi fővasútvonal Tövisig 60 kilométerrel rövidebb, mint a Gyergyóból Szászrégenen át a Marosvölgyéig Tövisig kiépítendő elsőrangú körvasút; ha pedig Oroszország átmeneti kereskedelme Brassó felé teretelét Mádéfalvától, és a vonal egy pár száz kilométerrel lenne hosszabb Tövisig, mint a Székelyudvarhelyen át Tövisig kiépítendő fővonal.

Szóval Oroszország átmeneti kereskedelme Mádéfalvánál szákuicsába kerül, akár Brassó, akár Marosvásárhely felé terelgetik, és csak is Székelyudvarhely felé terelhető legrövidebb vonalra; mert a dolog természeténél fogva az átmeneti kereskedés idegen területen mindenütt a legrövidebb vonalat használja fel legszivesebben.

Egy székely.

## Ujdonságok.

**Eljegyzés.** Ivaskó Sándor m. kir. erdész a napokban eljegyezte Kamaráth Ottilia kisasszonyt Rabán (Máramarosmegye).

**A székely földbirtok védelme.** A székely földbirtokot évek óta nagy veszedelem fenyegeti. A nemzetiségi bankok tervszerűen hálózják be a Székelyföldet s hogy az eladásra kerülő székely birtok székely kézben maradjon, erre nézvést sem kormány, sem társadalom eddig jóformán mit sem tett. A tuszádi székely kongresszusnak remélhetően több rendbeli jótékony hatása lesz s nevezetesen a többiek közt az is, hogy a székely földbirtok megmentésére a kormány és társadalom szövetkezik. Ezt sejteti volünk a Budapesten több mint 25 év óta működő Székely egyesület legutóbbi közgyűlésének az a határozata, melynek értelmében az egyesület Marosvásárhelyen, az ottani Székely társasággal kapcsolatosan ügynökséget szervez. Ennek az ügynökségnek az lesz a feladata, hogy az eladásra kerülő székely birtokosokról jelentést tegyen a Székely egyesületnek és a székely kormánybiztosságnak, hogy aztán ezek után a kormány figyelmé felhívassék a birtok megmentésére. A Székely egyesület a jövő évi költségvetésébe Bedő Albert elnök előterjesztésére 2700 koronát vett föl az említett ügynökség költségeire.

**Az adóhátrálékosok öröme.** Lukács László pénzügyminiszter mint egy könyomatos jelenti, bizalmas leiratot intézett az ország valamennyi pénzügyigazgatóságához, melyben elrendeli, hogy tekintettel az ünnepekre, az adóvégrehajtásokat a jövő január 2-ig szüntessék.

**Korcsolya-tánczestély.** A Korcsolya-egylet választmánya a napokban tartott ülésében kimondotta, hogy a farsang folyamán tánczestélyt rendez. A mulatság napját február 1-ére tűzték ki, s a rendező bizottság még e hét folyamán permánenciába lép. A Korcsolyaegylet tánczestélye már évek hosszú sora óta az efajta mulatságok között az egyetlen a maga nemében, s így reménye lehet a rendező bizottságnak, hogy az siker tekintetében semmiben sem fog hátrább maradni az eddig rendezett estélyeinél.

**Drágább lesz a zóna.** A magyar kir. államvasutak vonalain a jövő esztendő első napjától kezdve részben új zóna díjazás lép életbe. A vasúti jegyek ára az eddig érvényben levő 14 vonalszakasz mindegyikében megmarad, kivéve az első vonalszakaszt, amely megdrágul. A személyvonatnál az első osztályú jegy ára 1.50, a második osztályú 1.00, a harmadik osztályú pedig 60 fillér lesz, a gyorsvonaton az első osztály 1.80, a második osztály 1.20, a harmadik osztály pedig 70 fillérbe kerül. A zóna megdrágulását különben nem ez, hanem az bizonyítja, hogy a 14 vonalszakasz mellé még két újabb vonalszakaszt csapnak, aminek következtében január első napjától kezdve már 16 zóna lesz. A 15-ik zóna 301 kilométertől 400 kilométerig, a 16 zóna pedig 401 kilométertől a végtelenig terjed. Ennek a két új zónának az ára a következő lesz: Személyvonat XV. I. 21.00, II. 14.00, III. 9.00; XVI. I. 24.00, II. 16.00, III. 10.00. Gyorsvonat: I. 27.00, II. 16.00, III. 11.00; J. 30.00, II. 20.00, III. 12.00. Így tehát az utolsó,

16-ik zóna szerint kell jegyet váltaniok azoknak, a kik Erdélyből Kolozsváron vagy Déván innen zónának, akik Fiuméba veszik utjukat, akik Bródig meg sem állanak és a kik Báziasig váltanak jegyet. Megériük tehát a zónadrágulást mindazok, akik a Tátra, az Alduna, Erdély és a magyar tengerpart szépségeiben akarnak gyönyörködni. A m. kir. államvasutak akkor, amikor a zónát három viszonylatban megdrágítja, némi kedvezményt is ad az utasoknak. Ilyen kedvezmény az, hogy az utazást az I—XV. vonalszakaszú jeggyel egyszer megszakíthatja s utját az nap, vagy másnap folytathatja tovább. A menettérrel jeggyel az út megszakítás úgy menet, mint jövetkor megtörténhetik. A XVI-ik vonalszakaszú jeggyel szintén meglehet az utat egyszer szakítani, de már komplikáltabb módon. Az ilyen jeggyel bíró utasnak az út megszakítását már a vonaton be kell jelenteni a kalauznak, a ki igazolványt ad neki. Ezt az igazolványt a vonaton alá kell írnia, s leszálaskor az állomásfőnököknek bemutatnia. Növeli a komplikációt még az is, hogy a XVI. vonalszakaszú jeggyel való útmegszakítás esetén a menetjeggyel csak olyan állomásra lehet utazni, amely a kiinduló állomástól távolabb fekszik, mint az útmegszakító állomás. Kedvezmény lesz az is, hogy a XVI-ik vonalszakaszú jeggyel az államvasutak egyik vonaláról a másik vonalára is átszállhat még az esetben is, ha a közbeeső utat más vasút vonalán tette meg, s így e jeggyel a székelyvasúton is, egészen Udvarhelyig lehet utazni, ami elvégre is nem örömet jelent, mivel a XVI. zóna árában a székelyvasút ára bőségesen benne van.

**Halálozás.** Folyó hó 24-én hunyt el Tamás Teréz. Haláláról családja a következő gyászjelentést adta ki: Alólirottak a szív legmélyebb fájdalommal tudatják, hogy végtelenül szeretett testvérük Tamás Teréz, életének 43-ik évében, hosszas szenvedés és a haldoklók szentségének ájtatos felvétele után, f. évi december hó 23-án esti 11 órakor megszűnt élni. A megboldogultnak hült teteme f. hó 25-én d. u. 4 órakor fog a róm. kath. szertartás szerint a helybeli róm. kath. temetőben az örök nyugalomnak átadatni. Az örök világosság fényeskedjék neki! Sz.-udvarhely, 1902. december 24-én. Özv. Tamás Ferenczné szül. Tamás Anna, vejei és gyermekei. Tamás Ignác s neje Péter Róza és gyermeke. Özv. Biró Ferenczné sz: Tamás Mari és gyermeke. Tamás Róza férj. Sándor Józsefné és gyermekei. Tamás István plébános, Tamás Balázs, Barabás János, mint az elhunyt testvérei, testvére gyermekei, sógornője és sógorai.

**Nyilatkozat.** A következő sorok közlésére kértünk föl:

A „Székelyudvarhely“ folyó hó 21-én megjelent számának „Különlék“ című rovatában egy közlemény feltett napvilágot, melyben a tudósító egy magának feltett kérdésre (miért nem szavaztak) adja meg a feleletet.

E feleletben az Udvarhelymegyei takarékpénztár kötelekében álló törvényhatósági bizottsági tagokra nézve azon gyanúsítás foglaltatik, hogy a vármegyei pénzek elhelyezésének kérdésében megejtett névszerinti szavazásnál azért tartózkodtak a szavazástól, mert mint az intézet belső ügyeivel ismerősök, az ott elhelyezett tőkékért nem voltak hajlandók elvállalni a felelősséget.

E gyanúsításra az érdekeltek itt is kijelentik, hogy készséggel viselnek minden törvényes felelősséget, a mi az intézetnél elhelyezett idegen vagyonra nézve őket terheli.

A szóban forgó szavazásnál azonban, éppen úgy, mint az előző években keresztül vitt hasonló szavazásoknál egyfelől a vármegyei rendezéséről szóló 1886. évi XXI. t.-cz. 50. §. 3-ik bekezdésében foglalt azon rendelkezésből kifolyólag tartózkodtak a szavazástól, mely az érdekeltség eseteiben, a bizottsági tagokat ettől eltiltja, másfelől ezen törvényes elv alkalmazásaképpen m. kir. Belügyminiszter urnak 1897. évi 120035. szám alatt kiadott döntvénye folytán, mely egy községi képviselőtestület által jóváhagyott hasonló határozatot azon okból semmisített meg, mert a községi képviselőtestületben hozott az árva pénzek elhelyezésére vonatkozó határozatnál szavazataikkal közreműködtek azon pénzintézet választmányi és igazgatósági tagjai is, amely pénzintézetnél az árvapénzek elhelyezése határozatilag kimondatott. Nem szavaztak továbbá azért is, mert a józiséggel nem tartották s tartják összeférőnek, hogy az általuk vezetett pénzintézet iránt a bizalom megszavazásánál beavatkozzanak s a törvényhatósági bizottság nem érdekelt tagjainak engedték át a bírói szerepet annak megítélésénél, hogy az általuk vezetett intézet érdemes-e s ha igen, mily fokára a bizalomnak?

S még csak annyit jegyzünk meg, hogy a tudósító azon állításának, miszerint az elnöki székbeli

az övéhez hasonló kijelentés tétetett volna, teljességgel nem adhatunk hitelt, mert az elnöki szék ez időszertinti birtokosságának ismert tárgyilagosságával azt semmiképpen sem volnánk képesek összeegyeztetni.

Az Udvarhelymegyei takarékpénztár felügyelőbizottságának és igazgatóságának 1902. évi december hó 26-án tartott üléséből.

„A sötét pont.“ A Jótékony négyesület választmánya — amint jeleztük — legutóbbi gyűlésében a rendező bizottság azon indítványát, hogy még január hó folyamán színielőadást rendez, jóváhagyólag vette tudomásul. Ennek alapján a Dr. Mezei Ödön és Homolay Lajosné alelnökök vezetése alatt működő rendezőség Csiky Gergely A sötét pont című drámáját vette műsorra, s az egyes szereplők felkérése éppen most van folyamatban. Reményünk van, hogy a kiválasztott hölgyek és urak, tekintettel a jótékony célra, a nehéz feladat alól nem fognak kitérni, s így lehetővé teszik, hogy Csiky ezen nagyhatású drámája előadásával a jótékony cél ügye előbbre haladjon. 269

**Szent Antal-estély.** A 23-ikán tartott Szent Antal estély lefolyásáról a következő tudósítást vetjük: A harmadik Szent Antal estélynek fáradhatlan rendezői teljes eredményben gyönyörködtek. A karácsoni előkészületek dacára zsufozásig megtelt a nagyterem s ott láttuk közéletünk előkelőit is igen nagy számban. A kath. Dalkör szépen sikerült bevezető énekre vonult ki, új vezetőjével, ámbar csak — mivel ép jelen voltak — alkalomadtán kérték föl őket erre. Özv. Groák Béláné szavalata hazafias vonatkozása és művészi előadása által nagy hatást ért el. Jánosy Iluska lelkéből fakadt énekén meglátszott, hogy saját szerzeménye, annyira áthatottan éneklé, hogy még a közönyös szivekben is lángra gyújtá a hit lappangó szikráit. Mihálovics Béláné a megújuló taps kényszeríté, hogy egy másik darabbal is gyönyörködtesse. Dr. Lukácsffy István ügyvéd a karácson nagy jelentőségéből indulva ki, rámutatott miként kellene megörvendeztetni a kis Jézust, t. i. hogy nemcsak szavakban, de a társadalom cselekedeteibe is be kell vinni a keresztényies érzést és gondolkodást. Szándékosan említjük legutóbbiára Hann Pepi tüneményesen szép szavallatát, melyben Máriának mint a „Tenger csillagának“ csodás segítségét rajzolja. Az estélyekre megjelentek önkényes adományából begyűlt pénzből az elnökség fát vásárolt és kiosztotta a szegényeknek valláskülönbég nélkül, hogy legalább a Megváltó születésének éjjelén, mindenki meleg házban elmélkedhessék Isten végtelen szeretetéről és jóságáról. A IV. Szent Antal-estély vasárnap, 28-án lesz. Rendezők: Mántó Miklósné, Ferenczy Györgyné, Péterffy Istvánné és Mántó Irén. Programja: 1. A Dalkör bevezető éneke. 2. Szaval Florián Mariska. 3. Szabadelőadást tart Embery Árpád főgymn. tanár. 4. Szaval Losdorfer Ervin. 5. Quartette: Éneklék Poppov Péter a dalárda karnagya, Bots Lajos, Péterffy István és Kapdebó József. 6. Szaval Szalay Aranka. 7. Ének. Jegyek ingyen előre válthatók Tamási Péterné elnökönél, de mivel az idő rövid az estély megnyitása előtt, ott is. Kezdeté este 7 órakor. (Sipos.)

**A székelyudvarhelyi Casino e hó 21-én tartott vál. ülésében az évi rendes közgyűlés napját január hó 25-ikére tűzte ki.**

**A Székely Egyesület közgyűlése.** A Székely egyesület rendkívül nagy érdeklődés mellett tartotta meg ez évi közgyűlését Budapesten, Bedő Albert elnöklete alatt. Nagy számmal jelentek meg a gyűlésre az országgyűlési képviselők s a Budapesten lakó előkelő székely emberek. Bedő Albert elnöki megnyitójában különösen a székely kongresszussal foglalkozott s bejelentette a közgyűlésnek, hogy a Székely Egyesület teljes erkölcsi és anyagi erejével közre fog működni, hogy a kongresszus határozatait megvalósuljanak. E célú fogja szolgálni az egyesület által Maros-Vásárhelyen, a Székely társasággal kapcsolatosan felállítandó ügynökség is. Az egyesület ez évben is a Székelyföld összes középiskoláiban, tanítóképző- és polgári fiúiskoláiban 10—90 koronás jutalom és ösztöndíjakat osztott ki jó tanuló, szegénysorsú székely fiuk között 900 korona összegben; továbbá a Székelyföld 50 népiskolájában 1000 darab jó ifjusági könyvet osztott ki jutalomképpen. Valamint a múlt évben, az idén is 800 koronát oszt ki Csik- és Háromszékgyében székely cselédek jutalmazására, 10—10 férfi és nőcselédnek 40—40 korona jutalmat adván és elismerő oklevelet. A Budapesten munkát kereső székelyeknek ez évben is 800 kor. segélyt adott 10—25 koronás összegekben s az ott tanuló székely iparos fiukat erkölcsi felügyeletben és szükség szerint anyagi segedelemben részesíti.

**Nem mulasztatom el az évforduló alkalmából mélyen tisztelt vendégeimnek e helyen boldog újévet kívánni. Sándor István, vendéglős.**

**A Székely Dalegylet hangversenye.** Lapunk múlt számában megemlékeztünk a Székely Dalegylet január 4-ikén rendezendő hangversenyéről. Már a műsor is készen van, még pedig oly tartalmas, gazdag műsor, hogy ha annak minden pontja sikerülni fog, becsületére és dicsőre válik a Székely Dalegyletnek, mely jó hirnevét oly régen megalapította már, s melynek régi fénye — úgy tetszik — megint kezd fölragyogni. A sok szép karének, magánének és hangszerzenepontok között ott áll *Király Béla* hegedűjátéka is, a ki talán városunk közönsége előtt ismeretlen, de a kinek a külföldön elért szép sikerei alapján (Amerikában, Angol, Francia- és Németországban hangversenyezett pár évvel ezelőtt meg tett körútjában) jó zenei neve van. Londoni föllépése alkalmával így ír róla a „Daily Telegraph”: „Király Béla, a magyar hegedűművész, játékaival valóban elragadta a közönséget. Hegedűjének behizelgő hangja varázsszerű hatást gyakorolt.” A párisi „Petit Journal” így ír: „Alkalmunk volt egy magyar hegedűművész játékát is hallani. Király Béla bemutatta a magyar zenét a maga természetes szépségében. Zajos taps jutalmazta az előadást.” Nem reklámhajhászásból, csupán a jóakaratu és tisztán igazságos ajánlás kedvéért ígtattuk ide a fönnebbi lapok megjegyzését. Tegyen majd annak idején minden szereplő saját magáról vallomást a zeneértő közönség előtt, s ekkor válik majd meg, hogy életre való dolog-e városunkban ilyen hangversenyeket rendezni, vagy sem. Különben az érdekes műsor egész terjedelmében a következő: I. Szekasz. 1. Gaál F.: „A rózsá temetése”, férfiar szoprán szólóval, előadja a Dalegylet zongora és vonós-zenei kíséret mellett. A magán-szólamot énekl *Hermann Helén* urhölgy, a zongorakíséretet játssza *Dr. Török Pál*. 2. Liszt F.: „II. Rhapsodia”, zongorán négy kézre előadják *Roediger Melánia* és *Kassay Irén* urhölgyek. 3. Bánfi S.: „Holdvilágos éj”, magánének, előadja *Jánosy Ilus* urhölgy, zongorán kíséri *Baku Katalin* urnő. 4. a) Vieuxtemps: „Chanson”, b) Király Béla: „Magyar ábránd”, hegedűn előadja *Király Béla*, zongorán kíséri *Morascher Hugó* zenetanár. 5. Bargiel W.: „Tavaszi”, háromszólamu női kar zongorakísérettel. Előadja a Dalegylet női kara, zongorán kíséri *Szöllösi Irén* urhölgy. II. Szekasz: 1. Huber K.: „Olyan a te dalod”, férfiar, előadja a Dalegylet. 2. Erkel F.: „Magyar ária”, magánének, előadja *Baku Katalin* urnő, zongorán kíséri *Kertész Albertné* urnő. 3. Liszt F.: „Faust-walzer”, zongorán előadja *Hollaki Arthur* főispán. 4. Kovács E.: „A kesergő leány”, magánének, előadja *Mihalovits Béláné* urnő, zongorán kíséri *Morascher Hugó* zenetanár. 5. Brams J.: „Czigánydalok”. Vegyes karok (szóló és duetténekekkel). Előadja a Dalegylet vegyeskara, zongorán kíséri *Dr. Török Pál*. — Hangverseny után táncz lesz.

emlékre méltó e helyen még *Szócs Károly* műfarsagász, ki mint igen tehetséges, szakképzett önálló iparos, szintén rendkívül érdekes és művészi kivitelű tárgyakkal fogja fenti tárlatokon a székely ipart képviselni. (*Orbók Gyula*.)

**Szenzációs meglepetés.** Bármily hihetetlenül hangzik, mégis igaz, hogy aki 2 forinttal előfizet a leg-szebb képes magyar hetilapra, az „Ország-Világ”-ra, az *Karácsonyi ajándékul egy 6 koronás díszművet kap ingyen*. Ez a díszmű a karácsonyi könyvpiac legszeszácziósabb terméke. 100 kiváló, jeles író és poéta novelláit, verseit, továbbá hírneves zeneköltők zeneműveit tartalmazza ez a kötet, képekben és cikkekben, bemutatja ezenkívül Magyarország összes főispánjait és polgármestereit. Irodalmi kincsháznak nevezhető az „Ország-Világ” ideji karácsonyi ajándék-Almanachja, melyet *Dr. Váradi Antal* és *Dr. Falk Zsigmond*, az „Ország-Világ” szerkesztői szerkesztették nagy gondnal és kiváló izléssel. Mindenki, aki csak 2 forinttal fizet első negyedévre az „Ország-Világ”-ra, megkapja e rendkívül becses művet, azonkívül pedig negyedévig címére kapja az „Ország-Világ”-ot. Az „Ország-Világ” minden egyes száma bővelkedik novellákkal, versekkel, szép eredeti képekkel, kéthetenként közöl kótamellékletet és divatcikkekkel képekkel. Minden számban 2-3 regényt közöl az „Ország-Világ”. Külön regény-melléklete is van, melyek könyvbe köthetők. Évent többször színes műmellékletet is ad *ingyen*, melyek bármily szoba leg-szebb díszét képezik. Aki tehát ön magát, vagy szeretteit olcsó és kellemes meglepetésben akarja részesíteni, az rendelje meg az „Ország-Világ”-ot és küldjön postautalványon 2 forintot az „Ország-Világ” kiadóhivatala címére, Budapest, V., Hold-utca 7. szám.

**Magyar Világ.** E hó 20-án indult meg *Benedek Elek* és *Földes Géza* szerkesztésében a „Magyar Világ” című politikai napilap; az a lap, mely első sorban éppen a nemzeti kultúra munkásainak erkölcsi és anyagi támogatásával létesült; az a lap, mely míg egyfelől a napilapot olvasó közönség jogos igényeit lesz hivatva kielégíteni minden tekintetben, másfelől a nemzeti kultúra munkásainak erkölcsi és anyagi érdekeit fogja igaz lélekkel szolgálni. A Magyar Világ a Nemzeti Iskolából, *Benedek Elek* és *Földes Géza* tanügyi heti lapjából sarjadzott ki. abból a lapból, mely 10 éven át szolgálta nagy lelkesedéssel, lankadatlan kitartással és jelentékeny sikerekkel a tanítók és tanárok érdekeit. A Nemzeti Iskola az alap: erre építették fel a Magyar Világot. A Magyar Világ minden nap délután jelenik meg 8—12. vasárnap 16—20 oldalon, ugyane napon a Nemzeti Iskola tanügyi melléklettel. Az előfizetési ár évi 16 koronában van megállapítva s így olcsó áránál fogva is igen alkalmas a legszélesebb körökben való terjesztésre.

**Hazáért és szabadságért.** Ez a címe a „Budapesti” képes politikai napilap most folyó regényének, mely *Ábrai Károly*, a veterán jeles író tollából került ki, s amely a Rákóczy szabadságharc dicsőséges történetét mondja el szerfölött érdekesen. Egyáltalán el kell ismerni, hogy a „Budapesti” mindig érdekes regényeket közöl, amelyek egyike állandóan könyv-alakban jelenik meg. Vezércikkeket orsz. képviselők írják, köztük *Kossuth Ferencz*, a függetlenségi párt nagynevű elnöke. Vasárnapoként a fölaphoz egészen díjtalanul humorisztikus mellékletet csatol. Ugyancsak ingyen kap minden előfizetője egy hatalmas és díszes naptárt. S terjedelméhez mérten aránylag igen olcsó. Egy óra 2 kor., negyedévre 6 kor. Mutatvány-számot kívánatra bárki ingyen kaphat. Megrendelések, előfizetések a „Budapesti” kiadóhivatalához (Budapest, Sarkantyus-utca 3.) intézendők.

**Uj Idők.** A magyar családok lap-a az „Uj Idők”, most kezdi meg kilencedik évfolyamát. Hü barátja, szórakoztatója és sok esetben tanácsadója is volt az olvasó közönségnek. Afféle lelki közösség támadt azok között, akik az Uj Időket csinálták, meg az olvasói között. Nem egyszer történt, hogy bizalmas, a lelki életre vonatkozó kérdésekben fordultak a kesztőségekhez és a szerkesztői üzenetek rovata mindig megadta hűségesen a választ. Ez a családi érintkezés adta meg a lapnak egyrészt az intim varázst, míg másrészt a közleménye, a képei, a jóizlések fejlesztői, a művelésnek terjesztői voltak. Irodalmi és művészi érték dolgában ezek a közlemények, ezek a képek a legjobbat nyújtották, amit a magyar elbeszélő irodalom és illusztráló képesség ez idő szerint nyújthat, mert csaknem minden kiváló író és festő az Uj Idők munkatársa. *Herczeg Ferencz*, a szerkesztő kizárólag ennek a lapnak szenteli működését. Előfizetésre most újévkor a legalkalmasabb időpont, de bármikor szívesen küld a kiadóhivatal (Andrássy-ut 10. sz.) mutatványszámot annak, aki eziránt levelező lapon megkeresi.

**A Pesti Hírlap jubilál.** Az új évvel fennállása 25-ik évfolyamába lép a „Pesti Hírlap” mely immár negyedszázad óta szolgálja a magyar kultúra, szabadelvűség és demokrácia érdekeit s az évek hosszú sora alatt mindig megtudta őrizni függetlenségét kormányokkal politikai pártokkal és társadalmi osztályokkal szemben egyaránt. A Pesti Hírlap mindig a legelőkelőbb liberális publicistákat látta vezércikkirő munkatársai sorában. A szépirodalom legelső munkásait számíthatta mindig tárcaírói közé. Azok közt van ma is *Mikszáth Kálmán*, *Tóth Béla*, *Gárdonyi Géza*, *Kóbor Tamás*, *Murai Karoly*, *Bede Jób*, *Abonyi Árpád*, *Tömörkény István*, *Homok*, stb. A Pesti Hírlap egyik legkeresettebb napi olvasmánya az „Esti levelem” melyben a legszellemesebb magyar író, *Tóth Béla* szól az aktuális eseményekhez. A Pesti Hírlap előfizetői minden évben díszes kiállítás nagy képes naptárt kapnak teljesen díjtalanul s a *Szabóné-Nogáll Janka* által szerkesztett „Divat-Szalón” című pompás divatlapra féláron fizethetnek elő. A Pesti Hírlap az összes napilapok közt legnagyobb terjedelemben jelenik meg: hétköznap 20—28, vasárnapokon 32—52 oldalon; hetfőn is többet ad, mint más lapok (8 helyett 12 oldalt) A Pesti Hírlap 1903-iki nagy képes naptárt újonnan belépő előfizetői is megkapják, ha legalább negyedévre egyszerre küldik be az előfizetési díjat (jan.—márcziusra 7 korona). Előfizetéseket a Pesti Hírlap kiadóhivatalához (Budapest, V. Váci körút 78.) legjobb utalványon beküldeni. Ugyancsak a kiadóhivataltól mutatványszámokat is lehet kérni.

**Törvényszék.**

— Egy igazlelkű ember. —

Tanukból áradt a beszéd, hiszen a jámbor \*... faj-ván emberemlékezet óta ilyen dolog nem történt.

„A mi községünk nem *Hermány*!” — mondta jellemzően egy tanu — „...olt minden vasárnap szól a *bicska*...”

Az eset, melyről szó van, a lehető legnagyobb nyilvánosságban történt. Nyilvánosan mint pl. a harangozás vagy az országos eső, és röviden abból állott, hogy *Fabián Imre* saját faragású botjával föbe ütötte *Nagy Győr Bálintot*. *Bálint* sérülése 20 napnál hosszabb ideig gyógyult, de ő az egész idő alatt fennt járt. A *karját* azonban az első naptól kezdve felkölte hordozta, ő tudja, hogy miért. A főtárgyalásra a cselekményt látta szemtanukból térszűke miatt csupán 18-at idéztek meg. Az eset nyilvánosságáról már röviden megemlékeztünk. Tanuk erre nézve is érdekes dolgokat mondtak. A nyilvánosság akkora volt, hogy az esetet a faluban egyes idő és hely meghatározás kiindulási pontjául fogadták el. Ilyen formán: ... történt 2 héttel a *Nagy Győr* veresége előtt, vagy 30 lépésnyire a helytől; és ugyancsak péntek napon ...

A gyermekek *Imbrésdit* játszottak, egyik kőlyök ilyenkor orditozott- a másik a földön fetrengett, sok gyermek nézte... aztán jött a bíró... Keletkezett új közmondás: „Ugy járás, mint *Nagy Győr Bálint*” t. i. nyakon váglak úgy, hogy a karod is megfájdul bele.

A 18 tanu pedig érthető egyöntetűséggel vallott.

A főtárgyaláson elnöklő bíró a tanuk kihallgatása után megkérde a vádlottat.

Most is tagadja?

Vádlott: Én nem ütöttem ...

Elnök: Nem szégyenli magát... ilyen körülmények közt is tagadni meri. Hát ki ütötte meg, ha maga nem bántotta? ...

Vádlott: Hat akkor ki ütötte? ... Meginstállou alásnan ...

Isten látja a lelketem... én nem gyanakszom senkire!

Majd keves idő múlva némi büszkeséggel hozzá tette:

— ... mert oan a természetem ...

A kir. törvényszék legutóbb tartott főtárgyalásain *Keresztes Ferencz* és *Kusztura Sándor* h.almási lakókat súlyos testi sértés büntette miatt 4—4 havi fogházra és 10—10 kor. pénzbüntetésre, *ifj. Kis János* dobói lakost súlyos testi sértés büntette miatt 1 havi fogházra és 10 kor. pénzbüntetésre, *Barabás Sándor* m-harmányi lakost súlyos testi sértés büntette miatt 6 havi börtönrre ítélte.

*Kalányos Miklós* és *Kalányos Mihály* h.-sztmihályi lakókat hatóság elleni erőszak büntette miatt vádja alól felmentette. *Józsa Juli* és *Vajda Mária* cselédek a *Betegh Pál* sérelmére elkövetett lopás és orgazdaság vádja alól felmentette; *Sándor Lajos* farczádi lakost súlyos testi sértés büntette miatt 2 havi fogházra, *Bartos István* oláhfalvi lakost édes apján elkövetett súlyos testi sértés vétsége miatt 2 havi fogházra és 10 korona pénzbüntetésre ítélte.

Kiadja *Becsek D. Fia* könyvnyomdája

Telefonszám 14.

**Nyílttér.**

Vendéglő megnyitás!

A Kossuth-utczában lévő, a volt hírneves *Koronkay*-féle ujonnan épült és teljesen nagyvárosiasan, szolid és kényelmesen berendezett étterem és külön kávéházát jövő 1903. évi január 1-én, újév napján



„Hungaria”

név alatt, *Sándorka* jeles zenekarával ünnepélyesen megnyitom.

Midőn ezt a n. é. közönség becses tudomására batorodom hozni, azon reményben, hogy ősmert jó hírnevű konyhával, valamint Erdély legkitűnőbb tiszta hegyaljai boraimmal, melyet *Gróf Teleki Samu Sárd* és *Czelna* pinczéiből valók; elsőrendű kőbányai *Dreher*-féle sör, naponta frissen csapolva, szolid árban tisztán és pon'osan fogom a t. vendégeimnek kiszolgálni, s törekedni fogok, hogy a n. é. közönség pártfogását kiérdemeljem.

Étlap szerinti abonomat havi 20 frt (40 kor.), házhoz szállítva is jutányos árban számítom.

Társas ebéd és estélyeket legolcsóbb árban elvállalok Naponta zónareggeli választék 10 kor (20 fill), minden hétfőn és ünnep után való napon korhelyleves.

A vidéki és utazó közönség b. figyelmébe ajánlom a kényelemmel berendezett vendégszobáimat, melyeket legjutányosabb árban számítom; napi 2 kor. Tavaszti kezdve fogatoknak istálló és színnel rendelkezem.

Pártfogásért esedezve, maradok kész szolgálattal **Sándor István**, bérlo.

Szám 988—1902. vh.

**Arverési hirdetmény.**

Alulírt bíróság végrehajtó a 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a székelyudvarhelyi kir. törvényszék 1902. 5209. számú végzése következtében *Dr. Válcsik Ferencz* ügyvéd által képviselt *Olaszteleki* takarékpénztár javára *Zappé Béla* és társai h.-oklándi lakos ellen 890 kor. s jár. erejéig 1902. évi július hó 19-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felül foglalt és 2120 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: házi butorok, ezüst neműek, 1 szódaviz készítő gép és többféle ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az oklándi kir. járásbíró-

ság 1902. évi V. 365/4. számú végzése folytán 500 korona tőkekövetelés, ennek 1902. évi május hó 26. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig bíróság már megállapított költségek erejéig, Hom.-Oklándon alpereseknél leendő eszközzésére az 1903. január hó 24-ik napjának délelőtti 9 órája határidőtől kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az előtérvezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Oklándon, 1902. decz. 20-án.

**Pollák Ignác,**  
kir. b. végrehajtó.

Sz. 986—1902. vgh.

### Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a sz.-udvarhelyi kir. törvényszék 1902. évi 8023/p. számú végzése következtében Dr. Válcik Ferenc ügyvéd által képviselt Oláhfalvi és hom. menti takarékpénztár javára László István és társai h.-almási lakos ellen 140 kor. s jár. erejéig 1902. évi nov. hó 27-én fogatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 750 kor. becsült következő ingóságok u. m.: I. Id. Kovács Mózesnél 2 ló, II. Rigó József Sándornál 2 mén csikó, III. László Istvánnál 6 szekér széna és 1 szekér nyilvános árverésen eladatuak.

Mely árverésnek az oklándi kir. járásbíró 1902. évi V. 529/1. sz. végzése folytán 140 korona tőkekövetelés ennek 1902. szept. hó 29-ik napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 87 kor. 14 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig H.-Almáson alpereseknél leendő eszközzésére 1903. évi január hó 22. napjának délelőtti 9 órája határidőtől kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előtérvezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Oklánd, 1902. nov. 27. napján.

**Pollák Ignác,**  
kir. bírósági végrehajtó.

Szám 35—1902.

birói mb.

### Árverési hirdetmény és feltételek.

Alólirott kir. közjegyző helyettes a székelyudvarhelyi kir. Törvényszék mint csődbíróság 7689/902 évi számú végzése és a sz.-udvarhelyi kir. járásbíró 1902. P. v. 135/6. számú kiküldő végzése alapján ezennel közhírré teszi, hogy a vagyonbukott Tibád Ignác sz.-udvarhelyi kereskedő cég csődtömegéhez tartozó, f. évi július hó 18, 23, 24, 25, 28, 29, 30, 31, valamint augusztus hó 1, 2, 5, 6, 7. napjain leltározott és a csőd leltár 44-től 1902 és 1171 tételei alatt összeirt ingóságok ugymint boltiáru cikkek, üzleti berendezés és egy Hovve-féle varrógép, melyeknek beszerzési ára 6818 kor. 28 fillér együttes becsértéke pedig 3571 korona 95 fillér nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőknek elfognak adatni a következő feltételek alatt:

1. Az árverés határnapjaul 1903. január hó 2-ik napja, szükség esetére következő napjai tüzetnek ki, mindenkor délelőtt 8—12. és délután 2—5 óráig.

2. Az árverés Székelyudvarhelyen a közadós üzleti helyiségében fog megtartatni.

3. A tömeghez tartozó ingóságok egy csoportban bocsátatnak árverés alá

4. Kikiáltási ár 3571 korona 95 fillér. Ha ez meg nem ígértetik, akkor a csoportonként való eladás sikertelennek nyilvánítatik s az összes ingóságok a leltározás so.rendjében leltári tételként fognak árverés alá bocsátatni. Ez esetben kikiáltási árul a becsár szolgál, de ha ez meg nem ígértetik, az ingóságok a becsáron alól is a legtöbbet ígérőknek elfognak adatni.

5. Azok, kik a csoportba sorozott ingóságokra egy tömegben árverezni szándékoznak, tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy ennek előzetesen az adóhivatalnál

történt elhelyezéséről szóló elismervényt átadni.

6. A darabonkénti árverésnél a venni szándékozók bánatpénz letételére nem kötelezhetők.

7. Mindkét esetben köteles vevő a leütés után azonnal a vételárt készpénzben a tömeg gondnok kezébe lefizetni, mit ha nem lenne veszélyére és költségére esetleges bánatpénzének elvesztése mellett a megállapított feltételek értelmében az árverés azonnal újból fogatosítottatik s a netán elért többlet a korábbi vevőt nem illeti, ellenben ha kevesebbet adatnék el, a különbözetet megtéríteni köteles.

Az árverés Dr. Pál Ernő tömeg gondnok vagy helyettese közbejöttével fog megtartatni.

Az árverési hirdetmény a székelyudvarhelyi kir. járásbíró hirdetményi táblájára kifüggesztendő s a helyi lapokban közzé teendő.

A csőd leltár hiteles másolata alólirott kir. közjegyző irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Székelyudvarhelyt, 1902. december 9-én.

**Dr. Gramling László,**

mint Szabó Albert sz.-udvarhelyi kir. közjegyző irodája részére a kolozsvári kir. közjegyzői kamara által 191/902. sz. a kirendelt helyettes.

Sz. 3422—1902. vh.

### Árverési hirdetményi kivonat.

A székelyudvarhelyi Zálogkölcson intézet és és betéti pénztár végrehajtónak Pünköszt Gézáné Rodiger Emma karácsonyfalvi lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a vérelem következtében a végrehajtási vizsárverés 6000 korona tőke, ennek 1900. évi június hó 14-ik napjától járó 8 százalék kamatai és 6 százalék késedelmi kamatai 90 kor. 10 fill. per és 32 kor. 40 fill. végrehajtási már megállapított valamint jelenlegi 3 korban és a még felmerülő költségeknek behajtása végett Pünköszt Géza törvényes atya által képviselt kiskoru Pünköszt Zelma költségére és veszélyére az 1881. évi LX. t.-cz. 144. §. alapján és a 146, 185 §-ok értelmében a székelyudvarhelyi kir. törvényszék, az oklándi kir. járásbíró területén fekvő a homoródkarácsonyfalvi 375 sz. tjkvben A + 992. hrsz. szántó 9 k, 2010 hrsz szántó 13 k, 2218 hrsz szántó 19 k, 2455 hrsz szántó 20 k, 2590 hrsz szántó 1 k, 4687 hrsz szántó 37 k, 5007 hrsz szántó 11 k, 5042 hrsz szántó 19 k, 5126 hrsz szántó 10 k, 5213 hrsz szántó 12 k, 5214/1 hrsz ing. 64 k, 2508/1 hrsz ing. 23 k, 2991/1 hrsz ing. 7 k, 4733 hrsz ing. 7 kor, 513 hrsz ing. 20 k, 1604, 1605 hrsz ing. 16 kor, 5134 hrsz ing. 40 k, 172 hrsz ing. 40 k, 916/2 hrsz ing. 56 k, 1155/1 hrsz ing. 29 k, 1653, 1654 hrsz ing. 43 k, 1863/3 hrsz ing. 14 k, 1894/3 hrsz ing. 7 k, 2249/3 hrsz ing. 10 kor, 2195/1, 2196/1, 2197/1, 2198/1, 2200/1 hrsz ing. 102 k, 2681, 2682 hrsz ing. 7 k, 2898/2 hrsz ing. 13 k, 4804/2, 4805/2 4806/2 hrsz ing. 18 k, 5130 hrsz ing. 10 k, 5679/4 hrsz ing. 22 k, 5785/2, 5786/2 hrsz ing. 15 k, 1211/5 hrsz ing. 26 k, 9826/2 hrsz ing 23 k, 3135 hrsz ing. 40 k, 5129/2 hrsz ing. 2 k, 5211 hrsz ing. 16 k, 5127, 5128 hrsz ing. 10 k, 5212 hrsz ing. 12 kor, 980 hrsz ing. 34 k, 3676 hrsz ing 204 k, 3837 hsz. ing. 32 k, 6029 hrsz ing 2 k, 5132 hrsz ing. 11 k, 1606, 1607 hrsz ing. 17 k, 1211/3 hrsz ing. 26 k, 1897/3 hrsz ing. 30 k, 1997 hrsz ing. 2 k, 2201 hrsz ing. 161 k, 3119—3122 hrsz ing. 117 k, 4013/1 hrsz ing. 23 k, 4239 hrsz ing. 1 k, 2194 hrsz ing. 103 k, 2049/1 hrsz ing. 10 k, 4854/1 hrsz ing. 13 k, 409/1 hrsz ing. 800 k, 501/1 hrsz ing. 162 korona, 5329 hrsz ing. 122 k, 5680 hrsz ing. 121 k, 916/3 hrsz ing. 57 k, 1541—1544 hrsz. ing. 73 k, 1894/1 hrsz ing. 17 k, 2195/4, 2196/4, 2197/4, 2200 hrsz ing. 103 k, 2898/1 hrsz ing. 52 k, 3048/2 hrsz ing. 20 k, 4804/1, 4805/1, 4806/1 hrsz ing. 13 k, 4131/2 hrsz ing. 12 k, 4802 hrsz ing. 144 k, 4854/2 hrsz. ingatlanra 134 korona ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik. Késedelmes árverési vevő befizetett bánatpénzét elveszti, az a vételárhoz csatoltatik, továbbá korábbi vevő az árverésből kizáratik, amennyiben az ingatlanok a korábban ígért vételárnál olcsóbban adatnak el, az így támadó különbözetért felelős marad.

1. Az árverés megtartására határnapul 1903. évi január hó 28-ik napjának d. e. 9 órája Karácsonyfalva községházához kitűzetik.

2. Ezen árverésen a fent kö.ülirt ingatlanok a kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

3. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyajummal számított és az 1881. évi november hó 5-én 3533. szám alatt kelt belügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, vagy a 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

4. Vevő köteles a vételárt két egyenlő részletben és pedig az első az árverés napjától számított

15 nap, a másodikat 30 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számított 5%-os kamatokkal együtt az 1881. évi december hó 6-án kelt 39425. I. M. sz. rendeletben előirt módon a székelyudvarhelyi kir. adóhivatalnál lefizetni. — A bánatpénz az utolsó részletbe fog be számítatni.

5. Vevő köteles az ingatlanokat terhelő és az árverés napját követőleg esedékes adókat és átruházási illetéket viselni.

A kir. járásbíró, mint tkvi hatóság.

Oklándon, 1902. évi november hó 4.

**Konez kir. aljbíró.**

Sz. 858—1902. vh.

### Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a székelyudvarhelyi kir. törvényszék 1902. V. 6947/p. számú végzése következtében Gyarmathy Ferenc ügyvéd által képviselt Udvarhelyi Zálogkölcson intézet javára ifj. Biró V. András és társ. petki lakosok ellen 560 korona s jár. erejéig 1902. évi október hó 22-én fogatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 894 koronára becsült következő ingóságok u. m.: I. Nagy András Lajosnál széna, 2 ló, 2 lóhám 1 szekér törökbuza és 1 vas eke taligával, II. Biró Istvánnál széna, buza, 1 borju, 1 sertés, 5 malacz és törökbuza nyilvános árverésen eladatuak.

Mely árverésnek az oklándi kir. járásbíró 1902. évi V. 468/2. számú végzése folytán 560 kor. tőkekövetelés, ennek 1902. évi január hó 22-ik napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 126 kor. 56 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Peteken alpereseknél leendő eszközzésére 1903. évi január hó 10-ik napjának délelőtti 9 órája határidőtől kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előtérvezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Oklándon, 1902. évi decz. hó 20.

**Pollák Ignác,**  
kir. bir. végrehajtó.

Sz 959—1902. vh.

### Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a székelyudvarhelyi kir. járásbíró 1902. V. 7809/p. sz. végzése következtében, Gyarmathy Ferenc ügyvéd által képviselt Kias András recenyédi lakos javára id. Bencze Zsigmond és t. bágyi lakos ellen 283 kor. s jár. erejéig 1902 évi nov. hó 19-én fogatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 660 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 2 ló, 2 tehén, 1 szekér, 10 szekér széna és 2 kas csős törökbuza nyilvános árverésen eladatuak.

Mely árverésnek az oklándi kir. járásbíró 1902. évi V. 512/2. számú végzése folytán 283 korona tőkekövetelés ennek 1902. évi június hó 12. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 101 kor. 96 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Bágyban alpereseknél leendő eszközzésére 1903. évi január hó 17. napjának délelőtti 9 órája határidőtől kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Oklándon, 1902. december 20. napján.

**Pollák Ignác,**  
kir. bir. végrehajtó.

**A legolcsóbb**

árak mellett szerezhetők be a

**karácsonyi és újévi**

a ajándéktárgyak

**Szentpétery Gergelynél**



Első kézből legjobban vásárol.

Magyarország legnagyobb hangszergyára  
rész-, fa-, fuvó- és Vonós hangszerekben.

# STOWASSER J.

cs. és kir. udvari hangszergyáros,  
a cs. és kir. közös és a m. kir. honvéd hadsereg  
szállítója

**BUDAPEST,**  
II., Lánchíd-utca 5. szám.

Legnagyobb választék  
összes hangszerekben.

Hegedűk, gordonkák,  
bögök, fuvolák, klarinetok,  
trombiták, cymbalmok.

Általam konstruált

## TÁROGATÓK

30 firtól feljebb  
iskola és zongorakiséret ingyen.

## Harmonikák

legjobb, elpusztíthatatlan hangok-  
kal. Különlegesség: acélszabvány  
hangverseny-harmonikák, saját  
minták

Teljes zenekar felszerelések  
a legjutányosabb árban,  
előnyös feltételek mellett.

**Képes árjegyzékek**

és pedig külön-külön: a) hangszerekről, b) harmoniumokról  
c) harmonikákról,

ingyen és bérmentve.



232

Szám 4795 - 1902.

szb

Udvarhelyvármegye Székelyudvarhelyi járás főszolgabirája.

## Pályázati hirdetés.

A fenyédi jegyzői körben segédjegyzői, egyszersmind anyakönyvvezetői helyettesi állás  
rendszeresítettén, ezen állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Évi fizetés 420 korona, a melynek felét az állampénztárból, felét pedig a jegyzői kör köz-  
ségeitől kapja.

Ezen állásra csakis jegyzői, vagy közigazgatási oklevéllel bíró egyének pályázhatnak.

Az ezen állást elnyerni óhajtok szabályszerűen felszerelt folyamodványukat 1903. hó január  
10-ig hozzám adják be.

Székelyudvarhelyt, 1902. decz. 23-án.

**Dr. Demeter Lőrincz,**  
főszolgabíró.

Szám 4187--902.

tlkvi

## Árverési hirdetményi kivonat.

A székelyudvarhelyi kir. törvényszék mint te-  
kékonyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir.  
állanokincstárnak Vas János korondi lakos végre-  
hajtást szenvedő elleni 29 kor. 30 fill. tökérvetelés  
és járulékaí iránti végrehajtási ügyében Vas János  
végrehajtást szenvedőnek az oroszhozgyi 257 számú  
tjvkbeli alábbi ingatlan jutalékára a 746 hrsz. tjkv-  
ben 6 kor. 33 fill., a 747 hrsz. tjkvben 6 kor. 33 f.  
a 748 hrsz. tjkvben 6 k. 33 fill., a 7275 hrsz. tjkv-  
ben 1 kor., a 6695 hrsz. tjkvben 1 kor. 66 fillér  
kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a  
fennebb megjelölt ingatlanok az 1903. február hó  
17-ik napján d. e. 9 órakor Oroszhozgy község-  
házánál megtartandó nyilvános árverésu a megállá-  
pított kikiáltási áron alul is eladati fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az iagatfanok  
becsárának 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes  
értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.  
Székelyudvarhelyt, 1902. július hó 10-én.

**Mihály János,**  
kir. tszéki egyes bíró.

A Richter-féle  
**Liniment. Caps. comp.**

**Horgony-Pain-Expeller**  
egy régi kipróbált háziaszer, a mely  
már több mint 33 év óta meg-  
bizható bedörzsolésül alkalmaztatik  
közvényűl, csúszál és meghülésűkél.  
**Intés.** Silányabb utánzatok miatt  
bevásárláskor óvatossak leg-  
gyünk és csakis eredeti üvegeket  
dobozokban a „Horgony” védjeggyel  
és a „Richter” cégjegyzéssel fogad-  
junk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k.  
árban a legtöbb gyógyszerárban  
kapható. Főraktár: Török  
József gyógyszerésznél  
Budapesten.

**I. Ichter F. Ad. és társa,**  
csász. és kir. udvari szállítók  
Rudolstadt.

**Raktár:**  
Nagysolymosi **Koncz Armin** gyógyszerárban  
Székelyudvarhelyt.

**V**an szerencsém becses tudomására hozni a nagyérdemű közönségnek, hogy  
**Dohány különleges és nagytözsdében a közeledő Karácson és Újév alkál-  
mával ajándéktárgyakul csinos Párfium-casetták, Dísz levélpapír-dobozok, Tajték,  
Borostyán szivar- és cigaretta szipkák, Dohány- és pénztárczák és még igen  
sok itt föl nem sorolt tárgyak jutányos áron állnak rendelkezésére t. vevőimnek.**

Kizárólagos elárúsítása a honi  
gyárt-  
mányu **Stomatin** szájviz  
fogpaszta krém és fogporna.

**Ujdonság!** Kíelhau-  
ser-féle  
Leodermin! Arcz és kéz-  
bőr finoman tartására  
legkiválóbb szer



Továbbá itt állandóan raktáron tartok igen dús  
választékban Parfüm, Pipereszappan, Glicerín Crém,  
Pouderek, Szájvizek, fogporok, Fogpaszta és Crémeket  
(pl. Calodont és Stomatin).

Dús választék ruha-, haj-, fog-, köröm- és bajusz-  
kefékben, simító és bontó fészükben.  
Miután fentemített tárgyakban t. vevőimet a legolcsóbb árakban  
szolgálom ki, ebbeli szükségletek fedezésénél sziveskedjen dús  
választékom megtekinteni. Kiváló tisztelettel

**Gyári raktár:**  
Kielhauser H. Gráci illat-  
szer- és pipereszappan gyá-  
ros gyártmányaiól.  
Eredeti gyári árakon.

**Gál János** nagytözsdéje.

**Kizárólagos elárúsi-  
tása a páratlan mi-  
nőségű Aida, Marokkó  
és Noémi Szivarka pa-  
pir és hüvelyeknek.**

Az 1896. évi paról s az 1898. évi londoni egészségügyi kiállításokon  
díszoklevéllel és arany éremmel kitüntetve.

Orvosi tekintélyek által kipróbált a nagyobb  
kóródadokban kitünő sikerrel használt külszer a

## REUMA-SZESZ

biztos és kiváló gyors hatású készvény, csúsz.  
reuma, ischiás stb. ellen.  
Hatása meglepő, amennyiben gyakran még  
a legidősebb készvény és csúzfájalmakat  
is már néhányszori bedörzsolésnél teljesen  
megszüntette.

**Fog- vagy fejfájást 5 perc alatt megszüntet**  
Egy üveg ára használati utasítással:  
— 1 kor., erősebb 2 kor. 40 fill.

Kapható csaknem az összes gyógyszerárban.  
Postán utánvétellel, vagy a pénz előzetes  
beküldése után küldi a készítő:

### WIDDER GYULA

**S.-A.-UJHELY.**  
Főraktárak Budapestén:  
Török József gyógyszerárban, Király-u 12. és az  
Egger-féle „N. dor-gyógyszerár”-ban Váci körut 17  
Sz.-Udvarhelyen: Solymossy János és Székely-  
Keresztúron: Lengyel Samu gyógyszerárban

# Szőlőoltványok

szokványminőségben és  
európai nemes gyökeres és sima vesszők mélyen  
leszállított árakon. Oltványok ezre 90-100 firt.  
Mindenik a legkiválóbb bor- és csemefajokból, fajtisán, teljes  
jótállással. Ha a szállítvány a megrendelésnek meg nem felel, úgy  
az oda- és visszaszállítás költsége, valamint a megrendelő által  
kifizetett összeget hiány nélkül azonnal visszajutatom. Így mindenki  
ebbeli szükségletét az en költségemen házához szállítva tekintheti meg

## Élőkerítés.

Gleditschia csemeték és magvak.  
Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli,  
melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély  
kiadással, melyen nemhogy ember, de semmifele állat, meg az apró  
nyulak sem hatolhatnak át, úgy, hogy a bekerített részek telje-  
sen kullacsal zárhatók. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott  
ültetési és kezelési utasítás mellékeltem. Övebb táj-  
kérés végett szíves fenyenyomatú díszes árjegyzékek ingyen  
és bérmentve küldetnek rendelési kötelezettség nélkül. Az ár-  
jegyzésen kívül egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt címerre egy  
levelezőlapon tudatja, mely nyúcsan az a ház, vagy család, a hol annak  
tartalmát hasznára ne fordítanak, városban, falun, pusztán, gazdag  
vagy szegény családnál egyaránt. Így meg azoknak is igen érdekben  
áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos  
oly költsémenyek foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálato-  
tesznek.

**Diócsemeték.** Kétéves, óriási jövedelmét biztosító  
váltánál fogva, ennek tenyésztése  
majd minden gazdaságban az utóbbi  
időben rendkívül elterjedt.

Czím: „Ermelléki első szőlőoltvány-telep” Nagy-Kágya,  
1-20  
u. p. Székelyhíd.

Szám ad 5596 - 1902.

fszb.

## Faárverési hirdetés.

A homoród-almási közbirtokosság tulajdonát képező és az ideiglenes üzemtervben  
1901-1905. évekre kihasználásra előirt 17280 k. holdról a hatósági becslés szerint  
9262 m<sup>3</sup> bükk müfa és 37048 m<sup>3</sup> bükk tűzifából álló fatömeg 15.838 korona becsár mint  
kikiáltási ár mellett 1903. évi január hó 10-én délelött 10 órakor Homoród-Almás köz-  
ség házánál írásbeli zárt ajánlattal egybekötött nyilvános árverés útján becsáron felül el  
fog adatni.

Az írásbeli ajánlatok az árverés megkezdése előtt az árverés vezetőjének adandók át.  
Az árverésen résztvevők a kikiáltási ár 10%-át 1533 koronát bánatpénzben  
avagy óvadékképes értékpapírban letenni kötelesek.

Utóajánlat egyáltalában nem fogadtatik el. Az árverési és szerződési feltételek a  
közbirtokossági elnökél Homoród-Almásban megtekinthetők.

H.-Oklánd, 1902. évi december hó 7.

**Szabady Tivadar,**  
főszolgabíró helyettes.